Lietas Nr. C39113515
Lietas arhīva Nr. C-0188-16/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2016.gada 18.janvārī

Valmieras rajona tiesas tiesnese I.Liepa rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 15.septembrī prasītājs cēlis prasību tiesā, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna uzturam EUR 90,00.

Prasītājs norādījis, ka kopdzīvē ar /pers. B/ dzimis dēls /pers. C/. Dēla aprūpi veic jau no bērna astoņu mēnešu vecuma, kad /pers. B/ aizgājusi dzīvot citur. Kopš 2014.gada aprīļa atgriezies Latvijā un kopā ar sievu Līgu audzina gan abu kopīgo bērnu, gan arī /pers. C/. Prasītājs arī norādījis, ka pašlaik algotu darbu nestrādā. Praktiski/pers. B/par /pers C./ nav rūpējusies un nav par viņu interesējusies.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu.

Prasītājs arī norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2015.gada 7.oktobrī atbildētājai nosūtīts prasības pieteikums uz viņas dzīvesvietu ārzemēs, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma saņemšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai, vienlaikus arī paziņojot par lietas izskatīšanas datumu.

Atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumu, taču paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei. Noraidījums nav pieteikts.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto izrakstu no ieraksta dzimšanas reģistrā apstiprinās, ka /pers. C/ (/pers. C/) dzimis /datums/, personas kods /personas kods/, vecāki /pers. A/ un /pers. B/ (lietas 6., 7.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā vecāku mantisko stāvokli un bērna vajadzības, kā arī Ministru kabineta Noteikumus par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam Nr.37. Tie paredz minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam vecumā līdz 7 gadu vecumam 25%, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas līdz 2015.gada 31.decembrim sastādīja attiecīgi EUR 90,00 un EUR 108,00 apmērā, bet no 2016.gada 1.janvāra, kad minimālā darba alga valstī noteikta EUR 370,00 apmērā, minimālo uzturlīdzekļu apmērs sastāda attiecīgi EUR 92,50 un EUR 111,00.

Kā izriet no prasībā norādītā, dzīvesvietas izziņas un ko nav apstrīdējusi arī atbildētāja, nepilngadīgais bērns dzīvo kopā ar prasītāju un līdz ar to nav šaubu, ka tieši prasītājs arī īsteno bērna aprūpi un uzraudzību (lietas 9.lapa).

Pierādījumi par atbildētājas ienākumiem nav iesniegti, līdz ar to tiesai nav iespējams izvērtēt viņas mantisko stāvokli un materiālās bērna uzturēšanas iespējas.

Ievērojot to, ka likums nosaka arī atbildētājas- kā mātes, pienākumu rūpēties par savu bērnu un prasītājs lūdz piedzīt uzturlīdzekļus tikai valsts noteiktā minimuma apmērā, tamdēļ tiesa uzskata, ka neatkarīgi no atbildētājas spējām uzturēt bērnu un viņas mantas stāvokļa, uzturlīdzekļi piedzenami prasītāja norādītajā apmērā, ievērojot Ministru kabineta Noteikumu par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam Nr.37 nosacījumus.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2015.gada 15.septembri, t.i. ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Ņemot vērā bērna intereses un atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam, spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Vadoties no Civilprocesa likuma 203.panta ceturtās daļas nosacījumiem, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās mainīsies apstākļi, kas ietekmēs maksājuma apmēru, puses var attiecīgi prasīt piespriesto uzturlīdzekļu palielināšanu vai samazināšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētājas valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Atbilstoši minētā likuma 34.panta pirmās daļas 1.a punktam, 35.panta pirmās daļas 3.punktam no atbildētājas par labu valstij piedzenama valsts nodeva EUR 166,50 (92,50 *euro* x 12 = 1110,00 *euro* x 15%) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas paziņojumu un prasības pieteikuma piegādi EUR 5,03.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1}panta nosacījumus, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu- 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 193., 204.^{1}, 250.^{25}.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. C/ (/pers. C/), personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas līdz 2015.gada 31.decembrim sastādīja EUR 90,00 (deviņdesmit *euro*), tagad EUR 92,50 (deviņdesmit divi *euro* 50 centi), bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda EUR 111,00 (viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī ik mēnesi, sākot no 2015.gada 15.septembra līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Konta numurs, kurā veicami uzturlīdzekļu maksājumi, ir /konta numurs/, AS "DNB banka".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 166,50 (viens simts sešdesmit seši *euro* 50 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,03 (pieci *euro* un 03 centi).

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikts 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu prasītājs var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, bet atbildētāja spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas, Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Tiesnese I.Liepa